

MAI AMERIKAI KÖLTŐK

Fordította: SUGÁR ANDRÁS (Szabadka)

BUNDEY WOODSON: UTAK

*Szent humanista törvények védelmében
Elvitatlanul megszülettünk,
Elindulhatunk tehát a csalóka ingoványokon. —*

De hová? — Vajjon hová?

*Élettelen figurák kóborolnak mindenütt,
Nincs, akit öröme serkentsen
A kék ég mosolya.*

*Hol tanyáznak a titkos lehetőségek,
Melyek életművészekké képezik
A fehér éjszakák bánathordozóit? —
Avagy hol tanyáznak a jó tanácsok színes virágai,
Melyeken a jövő bizonytalansága hervad el? —*

*Gyarmatok alázatos dolgozói,
Bányák fekete napszámosai,
Városkaszárnyák rangtalan tömegei
Méz és gyökereket keresnek
Gigászi tarlók sivárságain
S mindenütt —*

*Valahol távol, tíz millió japán munkanélküli
Allig fegyverben áll
„Vigyázz”-ban — — —
És várja a nagyszerű sárga messiást,
Aki megmutatja majd
Tiszteletreméltó és nemes gesztussal
A hősi halál színhelyét. —*

BUNDEY WOODSON: FEHÉR — FEKETE

*Földgömbünk misztikus oldalán
bőségpatakok bugyognak
egyre újuló erővel,
mannabokrok burjánzanak,
tévtanok iskolái nyílnak,
jelszó-áruházakban tombol a forgalom.*

*A cattergowni partokon
fénylő sötét testű emberek
trágár himnuszokat énekelve
zöld kávéhegyeket lapátolnak
töltelékül a tengerbe. —*

*Szélesvállú felhőkarcolók között
mámoros szekták keringenek,
a sötét nóták szülőanyja
nagyhasú hordókban hömpölyög.*

A gömb reménytelen felén
 összetört embernyájuk üvöltenek
 „enni!” — — — enni — — — enni. — — —
 A plasztikus térképeken
 simára borotvált
 fehér medrek
 virítanak, hallgatnak,
 fehér medrek, fekete sóhajok,
 meginognak minden rendű hitek.

— — — a hosszú távú boldogtalanság
 tovább fűrészeli azok sorsát,
 kik reménytelen kábulatban
 kontinensünk beteg hátán
 kialudt fákllyákkal
 bolyonganak.

ANDREW SUNSHINE: SZERELMES LEGIONISTA

Itt fekszem félájultan
 Sudár bambuszok lábainál,
 Pálmák ernyője alatt,
 Felettem ringanak
 Csillagszemek milliói
 És a tejútak fehér füstje,
 (Ezeket akkortájt
 Szemeid tükrözték vissza).

Azóta a gyász szolgálai vagyunk,
 Vonaglásunk fűrógépein
 Porrá morzsolódnak
 Nélkülözhetetlen jótevőink
 És nagylelkű barátaink
 Kialudt lángú emlékei.

Csak Te állsz rendületlenül
 Akarásom páncél alapzatán.
 Lényed áthatol
 Minden távolságokon,
 Örömteli vágyként.

Holnap újra kezdjük a játékot
 Forró homokmezőkön
 Hőségcsatát vívunk
 Trópusi ellenségek közepette,
 Szennyes gondok élén —
 De én,
 A tejútak vonalait keresem majd
 Szakadatlanul.

Alig félszemmel szemlélem majd
 Az oázis kéken csobogó vizét,
 Ahonnan bordó szívükkel
 Ruganyos gummilabdáik alatt
 Fekete kacajokból született
 Néger leánykák
 Erőteljes derűje
 Csilingel.

ANDREW SUNSHINE: TISZTELT EMBERISÉG!

*Szerény tudósaink műhelyeinek
Ragyogó futószalagjairól
Percenként leszalad egy eszme,
Akárcsak tankok, traktorok
És páncélvonatok dübörgő tömege.
Mindez,
Tisztelt Emberiség
A Te megváltásod dicsőségére!*

*Ezer lakattal bezárt
Ünneplő-ruhás elefántcsonttoronyok
Ágaskodó sokaságában
Minden színű lombikok ölében
Balcélú titkok sisteregnek
Éjjel és nappal,
Tisztelt Emberiség
Megváltásod dicsőségére!*

*Nemsokára felvirradnak
Az észak napjai,
A perzselő kőd
És a baljóslatú felhők
Világuralma
És Te, tisztelt Emberiség
Egyenes vonalban
Jutsz el véglegesen
Beteljesedésedhez!*

JÓZSEF ATTILA KÖLTÉSZETE

Irta: FÜLÖP ERNŐ (Budapest)

„Aki dudás akar lenni, pokolra keil annak menni“: jobb mottót, igazabbat és jellemzőbbet nem választhatott volna József Attila válogatott verseinek méltó köntösben megjelent gyűjteményéhez.* Nem mintha József költészete Dante Poklának komor fenségével, sötét vigasztalanságával tartana rokonságot. Az u. n. tragikus életérzésnek, a fájdalom gögjének, Baudelaire vagy Ady „nagy, fájdalmas“ életérzésének kevés nyomát találjuk benne. S miért? Mert ez a tragikus életérzés többnyire a spleenes polgár vágya az izgalom és hajsza, a szenvedés gyönyöre, a vérpezsgető cirkuszi játékok után — s nem a nehézéletű ember éneke és vágya. A költészet mindig „valami más“, ha kicsit maga az élet is. Goethe Faustjában az Istennel felmenttette Margitot, az elbukott, gyermekgyilkos lányt — és ő maga, mint miniszter, elutasította egy valóságos Margit kegyelmi kérvényét. Balassi utonálló módra tepert le nőket és himnusokat irt a platói szerelemről. Spengler a düsseldorfi iparmágnások klubjában kényelmes bőrkarosszékekbe dőlve tart előadást a tragikus, harcos, hősi élet szépségéről és szükségéről... „Folytatnám, de unnád“ — mondhatnám Józseffel. A költészet „valami más“: kicsit az, amik vagyunk, de inkább az, amik lenni szeretnénk, ha kócosak és zuhlottak vagyunk, a magunk és mások jósága, ha finomak és jók vagyunk, a zuhlottságunk és gonoszságunk. Baudelaire, a sátánista, félelmetesen gyengéd és érzékeny lélek volt...